

De Haasnootjes in Horsleys Green

Nieuwsbrief nummer 3
juni 1996

Onze vorige nieuwsbrief eindigde met de woorden: “Dit alles onder het voorbehoud van Jacobus (*als God het wil, en wij leven*); meer dan ooit beseffen we dat dat niet vanzelfsprekend is”. Vlak voor Pasen werden we weer heel sterk bepaald bij de broosheid van het leven toen Jaaps vader vrij onverwacht overleed. Dit gebeurde in onze vrije periode tussen de cursussen. Inmiddels is de laatste cursus hier in Engeland al weer bijna afgelopen. In deze nieuwsbrief kijken we terug *en* vooruit.

In Memoriam: Johann Herman Haasnoot (1929-1996)

Mijn vader... het is niet eenvoudig om hem in een paar woorden te typeren. Toch doe ik een poging. Mijn vader was een sociaal mens. Hij had graag mensen over de vloer, en hield er ook van om op bezoek te gaan. Veel praten en lekker eten behoorden tot zijn dagelijkse bezigheden. Hij kon prachtige verhalen vertellen over vroeger: anekdotes over de bakkerij, over zijn jeugd tijdens WO-II en over het contact met de klanten tijdens het brood-venten. Ik moest steeds weer om z'n verhalen lachen, ook al hoorde ik ze voor de zoveelste keer. M'n vader was een eenvoudig mens. Het moest allemaal niet te ‘geleerd’ of te moeilijk zijn! Dat betekende ook dat ik hem niet altijd kon duidelijk maken waar ik mee bezig was; dat was wel eens jammer. Toch was hij heel trots op z'n zoon die ‘theologie studeerde en nu zelfs de zending in ging’. Zijn geloofsbeleving kon hij moeilijk onder woorden brengen. Toch kon je aan hem zien als een preek of een lied – hij hield van zingen – hem geraakt had.

We zijn blij de begrafenis en de dagen daarvóór zo van nabij te hebben meegemaakt. Op die manier hebben we toch nog afscheid kunnen nemen. We hebben papa in het geloof van Pasen begraven, het geloof dat de dood het uiteindelijk niet redt. De tekst uit de rouwdienst dragen we nog elke dag met ons mee: “Want deze God is onze God, eeuwiglijk en altoos; Hij zal ons geleiden tot de dood toe”.

Een goed begin...

Ja, daar zit je dan, de eerste dag op het veld. Iedereen is blij dat je er bent, en men heeft hoge verwachtingen: over 2 maanden zal die Bijbelvertaling toch wel klaar zijn... In deze laatste cursus hebben we meer geleerd over het maken van een plan voor je taalproject. Hoeveel tijd besteed je aan het leren van de taal, en wanneer begin je met vertalen? Hoe maak je duidelijk dat een vertaalproject meer in *jaren* rekent dan in *maanden*? En op welke manier betrek je de lokale bevolking bij het project, zodat het niet *jouw* project blijft, maar *hun* project wordt! Daarbij is evalueren onmisbaar: hoe loopt het, wat kan beter en wat moet echt anders? Met een helder plan heb je meer inzicht in het verloop van het project, en is ook voor de ‘buitenwereld’ duidelijk waar je mee bezig bent. Om het maken van zo'n projectplan te oefenen, kregen we informatie over een taalgroep in Zuid-Soedan: de *Morokodo*. Dit volk heeft in 1995 zelf al een taalcommissie opgericht en twee vertalers aangewezen. Ze hebben SIL (de taalkundige tak van Wycliffe) om hulp gevraagd, maar vanwege de burgeroorlog is hun vraag tot op heden niet

beantwoord. We hebben voor de Morokodo een projectplan geschreven. Het was slechts een oefening, maar we hopen voor de Morokodo's dat dit plan zo spoedig mogelijk in werking kan treden!

AlfaBetiseringswerk

Mirjam heeft zich in deze cursus gespecialiseerd in het alfabetiseringswerk (hoe zet je lees- en schrijfonderwijs op?). Ze kreeg theorie-lessen over allerlei lees- en schrijfmethoden en over het opzetten van een project. Verder schreef ze een *essay* (opstel) over het organiseren van een cursus voor toekomstige schrijvers. In een taal waarin nog helemaal geen literatuur bestaat, is het belangrijk mensen die enig talent hebben te stimuleren om verhalen in de eigen taal te schrijven. Want als je mensen leert lezen, moeten ze natuurlijk wel wat te lezen hebben! Naast de theorie was Mirjam ook druk bezig met het ontwerpen van leesmateriaal met behulp van diverse druk technieken.

Genesis 1: hoeveel goden?

Dat een (proef-)bijbelvertaling ongedachte reacties op kan roepen, bleek toen een bijbelvertaler ergens in Zuid-Amerika de vertaling van Genesis 1 uitprobeerde bij zijn toehoorders. De reactie was: je hebt ons toch altijd verteld dat er één God is, en nu heb je het opeens over meerdere goden!? Wat bleek... elke keer als de tekst in Genesis vermeldde: "En God zei", dachten de hoorders dat er een nieuwe god werd geïntroduceerd. In hun taal werd 'de hoofdpersoon' van het verhaal alleen aan het begin geïntroduceerd; daarna gebruikte men persoonlijke voornaamwoorden (hij, zij, het). Elke nieuwe introductie betekende een nieuw personage in het verhaal. De bijbelvertaler moest dus terug naar z'n bureau en dit misverstand oplossen! Jaap hield zich in de laatste weken van de cursus bezig met vragen rond bijbeluitleg en vertalen. Hij kreeg diverse vertaalopdrachten die vervolgens getest moesten worden: waar gaat dit verhaal over? Wie zijn de hoofdpersonen? Vindt u dit 'natuurlijk' klinken in uw taal? Dat het testen van een proefvertaling niet overbodig is, blijkt wel uit het bovenstaande voorbeeld.

Haasnoot & Co richting Shakacho

We hebben goed nieuws uit Ethiopië! Eind mei kregen we de uitnodiging om als vertaalteam bij de Shakacho-taalgroep in Zuid-West Ethiopië te gaan werken. We hebben daar meteen en van harte 'ja' op gezegd. De Shakacho's (met meer dan 60.000 mensen) wonen in een vruchtbaar bergachtig regenwoud in het Zuid-Westen van Ethiopië. Het verbouwen van koffie vormt een belangrijke bron van inkomsten voor de bevolking. Het Shakacho-project staat onder leiding van de *Mekane Yesus kerk* (dat is de Evangelisch-Lutherse kerk van Ethiopië). Deze kerk groeit daar enorm en de leiders zien uit naar een vertaalteam. De Shakacho taal is sterk verwant aan een naburige taal (Kaficho of Kaffa) en daarom is samenwerking met het vertaalteam daar belangrijk. Wij zouden kunnen gaan wonen in de plaats Masha. Masha ligt aan een *all weather road* en dat betekent dat je er in principe het hele jaar door met de auto kunt komen.

Inentingen

Nu we een concreet project hebben, kunnen onze visa en werkvergunning worden aangevraagd. We hopen dat dat allemaal vlot verloopt, zodat we na de oriëntatiecursus in Kenya meteen door kunnen naar Addis Abeba voor taalstudie. U begrijpt dat onze voorbereidingen nu heel concreet gaan worden. De laatste tijd hebben we al een aantal inentingen gehaald en er volgen er nog meer. Joël en Jesse vinden het telkens weer spannend, maar slaan zich er dapper doorheen. De

eerste keer kregen ze allebei een sticker met daarop: *'I didn't cry at the doctors - well not much'* (ik heb niet gehuild bij de dokter - nou ja, bijna niet).

De grote oversteek

Als u dit leest, zit onze tijd in Engeland erop. De zomermaanden zijn we in Nederland en bereiden we ons voor op de grote oversteek. Ook doen we nog wat werkzaamheden voor Wycliffe. Onder voorbehoud kunnen we al melden dat onze uitzenddienst op zondag 25 augustus zal zijn in Amersfoort. Daarna vertrekken we naar Kenya voor een Afrika oriëntatiecursus. Deze cursus duurt tot eind november. Vervolgens hopen we naar Ethiopië te vertrekken voor een jaar taalstudie Amhaars (de officiële taal van Ethiopië). Maar goed, we zijn nog niet weg, en we willen de komende tijd vooral ook besteden aan het afscheid nemen van familie en vrienden. Dus: wellicht tot ziens!

Hartelijke groeten van
Mirjam, Jaap, Joël en Jesse Haasnoot

Wilt u met ons danken dat:

- we toegewezen zijn aan het Shakacho volk.
- we – ondanks de moeilijke perioden – kunnen terugkijken op een goede tijd in Engeland.
- Gods leiding en zorg mochten ervaren in de afgelopen tijd.

En bidden dat:

- onze visa op tijd beschikbaar zijn.
- onze voorbereidingen voor Afrika goed verlopen.